

LIKABEHANDLINGSPLAN

Ängås 7-9 skola

2014/2015

2014-10-01

Ansvariga:

Ann-Christin Hjelm

Skolkurator

Lars Eriksson

Rektor

Lena Hermansson

Biträdande rektor

Likabehandlingsplan och plan mot diskriminering och kränkande behandling

Planen gäller från 2014-10-01 till 2015-09-30

Vår vision

Tillsammans skapar vi en trygg skola där vi möter varandra med glädje och respekt.

För att leva upp till visionen krävas att alla, elever, föräldrar, personal och skolläda tar avstånd ifrån alla tendenser till diskriminering, trakasserier eller annan kränkande behandling. Detta gäller såväl elev mot elev, vuxen mot elev, elev mot vuxen och vuxen mot vuxen.

Alla på vår skola har rätt att bli behandlade lika.

Trakasserier, diskriminering eller annan kränkande behandling är absolut förbjudet på vår skola. Varje händelse skall leda till en reaktion från de vuxna på skolan.

Vår värdegrund

Vi har alla samma värde. Oavsett var vi kommer ifrån, hur vi ser ut, om vi är kvinna eller man, oavsett sexuell läggning eller vad vi tror på, är vi alla lika mycket värda. De grundläggande värden som skall genomsyra vår skola är tolerans, demokrati, solidaritet, respekt och jämställdhet.

Elevernas delaktighet

Eleverna får information om likabehandlingsplanen i början av höstterminen.

Skolans värdegrund och ordningsregler diskuteras på klassrådet.

Elevrådet deltar i arbetet med att revidera Likabehandlingsplanen.

Vårdnadshavarnas delaktighet

Likabehandlingsplanen går igenom av rektor eller representant från trygghetsgruppen på skolans verksamhetsråd. Via verksamhetsrådet har vårdnadshavare möjlighet att framföra synpunkter. Planen läggs ut på skolans hemsida.

Personalens delaktighet

Personalen får information om likabehandlingsplanen när planen är fastställd. Planen finns i den pärm som delas ut till alla pedagoger. Vid vårterminens slut utvärderar arbetslagen verksamheten och ger förslag till konkreta mål och aktiviteter för Likabehandlingsarbetet. Skolans trygghetsgrupp medverkar i att analysera resultat av trivselenkäten och ger förslag till revidering av planen under början av höstterminen.

Resultat av utvärderingen av föregående plan

Arbetet med att utveckla arbetsformer i undervisningen för att minska skillnaderna i resultat mellan pojkar och flickor: fortsatta insatser krävs och arbetsformer utvärderas. Personalen kommer att både individuellt och i arbetslaget fortsätta att söka pedagogiska modeller som medger större variationer i att tillgodogöra sig kunskap.

Lärarna ska öka sin lyhörddhet och reagera tidigare vid misstanke om att någon känner sig kränkt: fler elever upplever att vuxna reagerar och agerar i jämförelse med tidigare enkäter, men fortfarande är det 19 % som upplever att vuxna inte reagerar. Skolans målsättning är att minska den administrativa delen av pedagogernas uppdrag och istället öka tiden med eleverna för att ge utrymme för personalen att upptäcka och reagera.

Främjande arbete

Det främjande arbetet är något som sker ständigt i det dagliga arbetet för att främja att alla behandlas lika.

Mentorstid

Målet är att träna ett demokratiskt arbetssätt genom klassråd. Klassrådet väljer representanter till elevrådet. Ordningsregler, värdegrund och likabehandlingsplan diskuteras och utvärderas. Ansvarig är två mentorer för varje klass.

Elevråd

Eleverna väljer två representanter i varje klass. Elevrådet deltar i arbetet med att revidera Ordningsregler och Likabehandlingsplan.

Ansvarig är rektor och pedagog med uppdrag som elevrådsstödjare.

Elevskyddsombud

Skolan har utbildat fyra elevskyddsombud. Elevskyddsombuden kommer att delta i elevrådsarbetet. De kommer även att samverka med trygghetsgruppen och rektor i frågor om psykosocial och fysisk arbetsmiljö.

Hemklassrum

För att bidra till ökad trygghet och möjlighet till individuellt anpassade arbetsplatser. Det är läraren som styr placeringen med elevernas lärande och trygghet som utgångspunkt.

Café och servicegrupp

Café och servicegruppen är en integrerad verksamhet i samarbete med sociala omsorgsnämnden. Målet för skolan är att ge eleverna en möjlighet att i den dagliga verksamheten möta personer med olika former av funktionshinder.

Ansvarig är personal från sociala omsorgsnämnden.

Hälsosamtal

Skolsköterskan ansvarar för att genomföra hälsosamtal med alla elever i år 7.

Pedagogisk lunch

Personalens möjlighet till pedagogisk lunch till en reducerad kostnad ger fler vuxna i matsalen för ökad trygghet och möjlighet att upptäcka och agera på utsatthet.

Modersmålsundervisning

Målet är att erbjuda elever undervisning i sitt modersmål. Riktlinjer för och samordning av insatser sker gemensamt för alla skolor i Orust kommun.

Ansvarig är rektor med samordningsansvar för modersmålsundervisningen i Orust kommun.

Genus

Målet är att arbeta för att motverka skillnader i skolresultat mellan pojkar och flickor.

Pedagogerna arbetar medvetet med att pröva olika metoder i undervisningen för att uppnå

detta. Arbetslaget diskuterar och utvärderar elevernas resultat ur ett genusperspektiv vid vårterminens slut.

Varje läsår genomförs ”Kärleken är Fri”-tema med fokus på Genusfrågor bland annat.

Förebyggande åtgärder

Värdegrund

Att alla elever skall känna till skolans värdegrund och den finns uppsatt i alla klassrum.

Rektor ser till att föräldrarna informeras om värdegrunden genom läsårsutskicket.

Värdegrunden tas upp vid utvecklingssamtalet varje termin.

Ordningsregler

Alla elever skall känna till skolans ordningsregler. Ordningsreglerna finns uppsatta i alla klassrum.

Verksamhetsråd

Samverkan med föräldrarna sker bland annat genom ett verksamhetsråd med möten vid minst två tillfällen per termin. Vid höstterminens föräldramöte väljer föräldrarna i varje klass två representanter till verksamhetsrådet. Personalrepresentant deltar. Ansvarig är Rektor.

Trivselenkät

Alla elever får möjlighet att anonymt fylla i en enkät för att följa upp elevernas trivsel och trygghet. Ansvarig för genomförandet är skolans trygghetsgrupp. Genomförs senast 30 mars.

Föräldraenkät

Varje läsår genomförs en föräldraenkät för att följa upp skolans resultat, trivsel och trygghet. Resultatet följs upp och analyseras av rektor med skolans personal, trygghetsgrupp och verksamhetsråd. Ansvarig är Rektor. Genomförs senast 30 april.

Närvaro

En viktig indikation på elevens trivsel och mående är närvaron i skolan.

Mentor följer upp närvaron för varje elev. Expeditionen underrättas om en elev uteblir.

Skolan använder ett webbaserat närvaroprogram, skola 24, vilket gör att föräldrarna får daglig information om närvaron. Ett e-postmeddelande skickas till föräldrarna vid ogiltigt frånvaro.

Särskilda rutiner kommer att utarbetas gemensamt för Orust skolor vid fall av återkommande och/eller ogiltigt frånvaro (åtgärdstrappa) under innevarande läsår.

Fritidsgård

Målet är att ge eleverna möjlighet till fler möten och närvaro av vuxna.

Fritidsgården är öppen varje dag på dagtid och kvällstid en eller två tillfällen/vecka.

Det ger även möjlighet till möten med personer med funktionsnedsättning då café och servicegruppens verksamhet är integrerad med fritidsgården.

Målet är att det skall bidra till en ökad tolerans och förståelse hos eleverna för olikheter.

Ansvariga är skolvärd och fritidsgårdspersonal.

Westkust

Målet är att skapa förutsättningar för en ökad trygghet och sammanhållning i klasserna genom en resa med Westkust. Genomförs med alla elever i år 8 klassvis under höstterminen.

Elevstyrda aktiviteter

För att skapa ett gott arbetsklimat och en sammanhållning i klassen, arbetslaget och på skolan som helhet sker olika aktiviteter som eleverna helt eller delvis har möjlighet driva och genomföra: exempelvis Sune-dag, Lusse-cup och trivsel/kamratdag. Ansvariga är elevrådet.

Övergångar

Övergången från år 6 till år 7 förbereds genom en stadiabytardag, mentorsbesök och överlämningar mellan berörda pedagoger där elevhälsoteamet medverkar.

Övergången till gymnasiet förbereds genom överlämningar till mottagande gymnasieskola där elevhälsoteamet medverkar.

Elevhälsoteamet arbetar fram förslag till klassindelning inför år 7 efter samråd med berörda avlämnande pedagoger. Ansvariga är Elevhälsoteamet.

Trygghetsgrupp

På skolan finns en trygghetsgrupp (TG) där rektor, skolkurator, skolvärd och representant från varje arbetslag ingår. TG's uppgift är att diskutera övergripande frågor gällande likabehandlingsarbetet och att åtgärda om elever upplever sig diskriminerade, trakasserade eller kränkta.

Matvärd och bussvärd

För att skapa förutsättningar för en trygg miljö i skolans matsal och vid bussarna finns bussvärdar och matvärdar. Ansvarig är schemalagd pedagog.

Vuxennärvaro

All personal har till uppgift att vara tillgängliga och lyhörda för elevernas behov av att bli sedda och respekterade. De skall särskilt uppmärksamma de platser som eleverna uppgett som otrygga: utanför fritidsgården och vid bussfällorna. Personalen skall ha särskilt uppsikt utomhus då det har snöat. Arbetslagets representant i trygghetsgruppen har i uppgift att påminna om vuxennärvaron.

Policy gällande sociala medier

På skolan ser vi att sociala medier där man har möjlighet att vara anonym såsom exempelvis Ask.com skapar problem som återspeglar sig i skolan. Elever blir trakasserade eller kränkta på ett grövre sätt när avsändaren har möjlighet att vara anonym. Möjligheten att utreda utsattheten hindras vidare genom anonymiteten.

Skolan har som mål att motverka detta genom att användning av Ask eller motsvarande sociala medier inte är tillåtna på skolan. Vidare rekommenderar skolan även elever och deras familjer att välja bort Ask.com och motsvarande sociala medier för att minska elevernas utsatthet på nätet.

Rutiner för akuta situationer

Policy

För att leva upp till skolans vision krävs att alla, elever, föräldrar, personal och skolläring tar avstånd från alla tendenser till diskriminering, trakasserier eller annan kränkande behandling. Detta gäller så väl elev mot elev, vuxen mot elev, elev mot vuxen som vuxen mot vuxen. Trakasserier, diskriminering eller annan kränkande behandling är absolut förbjudet på vår skola. **Varje händelse** skall leda till en reaktion från de vuxna på skolan.

Rutiner för att tidigt upptäcka trakasserier och kränkande behandling

Alla elever och deras vårdnadshavare får information om vikten av att vända sig till mentor eller annan personal för att uppmärksamma/få hjälp vid misstanke om diskriminering, trakasserier eller kränkningar.

All personal har ansvar att reagera mot diskriminering, trakasserier eller kränkningar. Mentor informeras och vid behov informeras annan berörd personal. Vid arbetslagsmötet varje vecka diskuteras elevernas trivsel och trygghet.

Vid utvecklingssamtalet tar mentor upp trivsel och trygghet med elev och vårdnadshavare. Vid konstaterad kränkning eller misstanke om kränkning fyller den personal som först blev uppmärksam på händelsen i en **anmälan till huvudmannen: diskriminering/kränkande behandling incidentrapport**. Den lämnas till rektor, kopia lämnas till mentor.

Personal som elever och föräldrar kan vända sig till:

Vid misstanke om diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling samtalar i första hand mentor med berörd elev.

Ärendet lämnas vidare till trygghetsgruppen om elev, vårdnadshavare, mentor eller annan personal önskar det eller vid upprepade händelser.

Representanter i trygghetsgruppen:

Pierre Lauste, pedagog – telefon 0304-334800/ pierre.lauste@utb.orust.se

Thomas Liebig, pedagog – telefon 0304-334800/ thomas.liebig@utb.orust.se

Jessika Hallinger, pedagog – telefon 0304-334800/ jessika.hallinger@utb.orust.se

Anki Hjelm, skolkurator - telefon 0304-334812/ ann-christin.hjelm@orust.se

Lars Eriksson, rektor – telefon 0304-334810/ lars.eriksson@orust.se

Lena Hermansson, bitr. rektor - telefon 0304-334008/ lena.hermansson@orust.se

Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av andra elever

Två representanter ur trygghetsgruppen (TG) samtalar enskilt med berörda elever.

Inom 24 timmar informeras hemmen av representant från TG.

Information lämnas till berörda mentorer, muntligt eller skriftligt.

Ärendet dokumenteras på särskild blankett som lämnas till rektor.

Uppföljningssamtal sker efter 1-2 veckor.

Har kränkningarna upphört avslutas samtalen.

Handlingsplan upprättas för utsatt elev och/ eller elev som utsätter om kränkningarna inte upphört.

Åtgärder skall alltid övervägas i syfte att förändra förhållanden på grupp- och/eller organisationsnivå.

Rektor kallar vid behov till Elevhälsokonferens (EHK).

Om vidtagna åtgärder i handlingsplanen inte leder till att trakasserier eller kränkningar upphör kallar rektor alltid till EHK.

I varje enskilt fall görs en bedömning av om anmälan till socialtjänsten bör ske.

Vid brottsmisstanke fattar rektor beslut om polisanmälan.

Vid händelser som inneburit allvarlig fara för liv eller hälsa skall Arbetsmiljöverket underrättas av rektor.

För att garantera andra elevers trygghet och för att undervisningens kvalitet skall kunna upprätthållas kan en elev i undantagsfall flyttas, ytterst mot elevens och vårdnadshavarens vilja. Detta kan bli aktuellt för att bättre kunna tillgodose elevens behov av särskilda stödåtgärder. Beslut fattas av förvaltningsområdeschef.

Se vidare Orust kommuns riktlinjer mot hot och våld.

Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av personal

Ärendet lämnas över till rektor.

Rektor samtalar med berörd elev.

Rektor samtalar med den berörda skolpersonalen.

Möte med den berörda personalen, rektor och elev tillsammans med vårdnadshavare för att samråda om lämpliga åtgärder.

Rektor gör en uppföljning med de inblandade inom en vecka.

Om situationen inte blivit bra kontaktar rektor personalavdelningen för samråd om ytterligare åtgärder.

Ansvarig är rektor.

Rutiner för att utreda och åtgärda om elev blir diskriminerad

Elev, förälder, mentor eller annan personal som uppmärksammar/misstänker diskriminering av elev anmäler det till trygghetsgruppen.

Samtal med den eventuellt diskriminerade eleven genomförs av två personer ur trygghetsgruppen. Ärendet dokumenteras.

Vårdnadshavare informeras inom 24 timmar.

Trygghetsteamet samlas och utvärderar uppgifterna. Samtal sker med skolans personal/arbetslag/pedagog beroende på vilka som är involverade i den upplevda diskrimineringen.

Vid behov genomförs ändringar i skolans regler för att motverka framtida diskriminering. Rektor ansvarar.

Rutiner för uppföljning

Uppföljning av åtgärderna sker 1- 2 veckor efter genomförd TG-utredning.

Ärendet avslutas om diskriminering/trakasserier/kränkningar upphört.

Efter två uppföljningar utan att det upphört vidtas nästa åtgärd.

Ansvarig är rektor och/eller personal i trygghetsgruppen.

Rutiner för dokumentation

Dokumentation sker på särskild blankett (TG-utredning).

Ansvarig är den personal i trygghetsgruppen eller rektor som ansvarar för utredningen.

Ansvarsförhållande

All personal är ansvarig för att följa upp misstanke om kränkning, trakasserier eller diskriminering.

Information ges till mentor.

Mentor ansvarar i första hand för att samtala med berörda.

Vid behov kontaktar mentor personal i trygghetsgruppen.

Representant i trygghetsgruppen ansvarar för att utreda, dokumentera och följa upp.

Rektor är alltid ansvarig i fall som rör att personal utsätter elev eller annan personal för kränkning, trakasserier eller diskriminering.

Rektor ansvarar för att vidarebefordra anmälan om trakasserier till huvudmannen.

Kartläggning

Kartläggning sker genom att eleverna får fylla i en trivselenkät varje läsår.

Föräldrarna får fylla i en föräldraenkät varje läsår.

Samtliga diskrimineringsgrunder berörs i kartläggningen.

Alla mentorer får del av kartläggningen.

Eleverna får del av resultatet av kartläggningen genom klassens mentorer.

Resultatet analyseras och insatser planeras genom trygghetsgruppen.

Resultat och analys

Trivselenkäten genomfördes under vårterminen 2014

Resultatet har jämförts med resultatet höstterminen 2012.

Årets enkät har digitaliserats och delvis omarbetats. Det påverkar möjligheten att göra jämförelser med tidigare år.

Bland annat har frågor om eleverna blivit kränkta, diskriminerade eller trakasserade förts samman till en fråga. Tidigare ställdes separata frågor om upplevelser av kränkning, diskriminering eller trakasserier. Det gör att jämförelser med tidigare år kan halta.

Enkäten genomfördes senare än vanligt, på vårterminen i januari. Tidigare har enkäten genomförts på höstterminen, i november.

Trygg på skolan: (i jämförelse med 2012)

86 % HT 12 - 91% VT 14

Kränkta eller trakasserade av någon elev:

18 % kränkt, 15 % trakasserad HT 12 - 17 % kränkt eller trakasserad VT 14

Kränkta, diskriminerade eller trakasserade av någon vuxen:

4 % kränkt, 9,5 % diskriminerad och 2 % trakasserad HT 12

8 % kränkt, diskriminerad eller trakasserad VT 14.

Upplevelse av att personal på skolan reagerar om någon blir utsatt:

25 % nej, 27 % ibland och 39% ganska/mycket ofta HT 12.

19 % nej, 30 % ibland och 36 % alltid eller nästan alltid VT 14.

Otrygga platser:

fler platser som tidigare nämnts som otrygga tar eleverna inte längre upp (utanför klassrummen, korridorerna, fritidsgården, biblioteket).

De platser som fortfarande anges som otrygga är: utomhus då det har snöat (1 elev).

De platser som tillkommit som otrygga är sofforna utanför fritidsgården (4 elever) och busskön (1 elev).

Totalt har 23 tjejer 16 killar, känt sig utsatta av andra elever, en övervikt för tjejer.

Totalt har 8 eller 9 tjejer och 9 killar känner sig utsatta av vuxna.

Enbart tjejer uppger sig utsatta p.g.a. att någon inte tycker att ”jag är som en pojke/flicka ska vara”, respektive p.g.a. sitt kön.

För övrigt har många kommentarer om rökning som förekommer vid entrén utanför ingången till musiksalen/fritidsgården.

På vilket sätt blir eleverna utsatta (antal):

29- med ord, 12- genom att bli utesluten, 6- genom att bli fotograferad mot sin vilja.

5 - genom slag, knuffar, 4- genom meddelanden på internet/mobil, 2- med blickar.

Diskrimineringsgrunder vid utsatthet från vuxna (antal):

4 - p.g.a. kön, 4 - p.g.a. att hen inte tycker att ”jag är som en pojke/flicka ska vara”.

2 - p.g.a. etnisk tillhörighet. 1 - p.g.a. funktionshinder.

1- p.g.a. politisk åsikt.

Upplevelse av att personal reagerar om någon blir utsatt (antal):

73 anser att vuxna alltid eller nästan alltid reagerar. **65** anser att vuxna reagerar ibland.

39 svarar nej. **1** svarar aldrig.

Mål

Att minst halvera antalet elever som upplever sig kränkta med ord.

Särskilt fokus på att ingen skall känna sig utsatt på grund av sitt etniska ursprung, ord och uttryck som är främlingsfientliga (ex. neger, rita hakkors).

Särskilt fokus läggs på sexistiska, könsrelaterade ord och uttryck (ex. hora,bitch)

Insatser för att nå målen

De flesta klasserna på skolan genomför en resa till Auschwitz, Polen i år 9. Vår målsättning är att sträva efter att tidigarelägga resan till början av höstterminen i år 9. Det ger skolan en ökad möjlighet att ta tillvara de upplevelser som resan medför i vår undervisning. Målet är att

motverka främlingsfientliga åsikter och handlingar. Utöver resan fortsätter vi med att genomföra en föreläsning av en överlevare från förintelsen.

Trygghetsgruppen arbetar med att utarbeta en modell för case/fallbeskrivningar som skall diskuteras en gång per månad på mentorstid i alla klasser. Tanken är att utgå från aktuella händelser i vår omvärld, på Orust eller på vår skola. När klassen diskuterat fallet mejlar mentor klassens förslag till lösningar till trygghetsgruppen.

Gemensam aktivitetsdag/aktivitetsdagar för alla elever i arbetslaget i syfte att stärka gemenskapen mellan elever i de olika klasserna.

Förklaring av begrepp

Diskriminering

Diskriminering är när skolan missgynnar en elev utifrån diskrimineringsgrunderna.

Diskrimineringsgrunder:

Kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck, ålder.

Trakasserier:

Trakasserier är uppträdande som kränker en annans persons värdighet och som har samband med diskrimineringsgrunderna.

Kränkande behandling:

Kränkande behandling är uppträdande som kränker en annan persons värdighet men som inte har samband med diskrimineringsgrunderna.

Exempel: fysisk (slag, knuffar), verbal (hot, nedsättande ord, öknamn), psykosocial (utfrysning, blickar), texter och bilder (teckningar, lappar, SMS, MMS, MSN eller meddelanden på olika webcommunities.)

Lagar och regler som styr arbetet för Likabehandling och för att motverka diskriminering, trakasserier och kränkande behandling:

FN's barnkonvention (artikel 2, 3, 6, 12, 19 och 28)

Skollagen (6 kap. 8§)

Diskrimineringslagen (3 kap. 16§)

Förordning om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling.